

dijous, 19 de maig de 2016

Tres dècades d'excavacions als Vilars, al Museu de Lleida

En una mostra comissariada pels professors de la UdL Emili Junyent i Joan B. López

Un centenar d'objectes, la majoria procedents de la fortalesa ibèrica dels Vilars i recuperats pel Grup d'Investigació Prehistòrica (GIP) de la Universitat de Lleida (UdL), es poden veure per primer cop a l'exposició *La Fortalesa dels Vilars d'Arbeca. Terra, aigua i poder en el món iber*, visitable des d'avui i fins el proper 31 de juliol al [Museu de Lleida](http://museudelleida.cat/) [<http://museudelleida.cat/>]. A la tardor es traslladarà a Arbeca i al 2017, al Museu Arqueològic de Catalunya, segons ha anunciat el director del Museu, Josep Giralt.

Organitzada conjuntament pel Museu de Lleida, la UdL i la Diputació de Lleida, la mostra reflecteix els més de 30 anys de treballs d'arqueologia, recerca i recuperació patrimonial que s'han dut a terme al jaciment, des del seu descobriment (1974) i l'inici de les excavacions (1985) fins a l'actualitat.

Comissariada pel catedràtic de Prehistòria de la UdL i director del GIP, Emili Junyent, i pel professor Joan B. López, l'exposició inclou objectes ceràmics, metàl·lics i de pasta de vidre procedents dels Vilars, als quals s'afegeixen cinc objectes emblemàtics de la col·lecció permanent del Museu de Lleida, procedents del jaciment de La Pedrera, a Vallfogona de Balaguer. Es tracta d'uns aixovars funeraris de guerrers aristòcrates. En el cas de Vilars, no s'han trobat restes d'aquest tipus, ja que els arqueòlegs encara no han excavat a la necròpolis.

En aquest sentit, Junyent ha destacat que el futur de Vilars passaria per comprar el camp nord, que permetria completar la descoberta del sistema defensiu i on es podria localitzar el cementiri de l'assentament. Es tracta de dos hectàrees de terreny, valorades en 98.000 euros, que ajudarien a fer realitat el projecte d'un parc arqueològic connectant el jaciment amb el poble a través de la Banqueta. De la seua banda, el vicerector d'Activitats Culturals i Projecció Universitària, Joan Biscarri, ha subratllat la col·laboració institucional en iniciatives d'aquest tipus.

La fortalesa dels Vilars d'Arbeca és una construcció única en el món ibèric català i europeu. Es va fundar com a poblat fortificat cap al 775 abans de Crist, i esdevingué un centre de poder del territori al llarg de 500 anys d'història. Va ser habitada ininterrompudament durant cinc fases diferenciades, el que ha permès conèixer l'evolució del poblat i dels seus habitants des de la primera edat de ferro fins a l'època ibèrica plena.

Declarada Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) per la Generalitat de Catalunya l'any 1998, la fortalesa dels Vilars destaca pel seu impressionant sistema defensiu, format per una muralla amb 12 torres, un camp frisó de pedres plantades, fossats inundables i una rampa fortificada, que ocupen gairebé el 90% de la superfície construïda. L'altre element destacat és un complex sistema hidràulic i el pou-cisterna, que garantia la reserva d'aigua. Una de les activitats importants per als habitants de la Fortalesa va ser la metal·lúrgia, sobretot la del ferro. La presència d'un forn de reducció d'aquest metall en una de les cases més antigues del poblat constata

que la siderúrgia local autòctona és la més antiga detectada al nord-est de la Península Ibèrica.

L'exposició està articulada al voltant de tres grans eixos: la terra, l'aigua i el poder. A més de les troballes arqueològiques, també per a l'ocasió els alumnes del mòdul de fusteria de l'INS Castell dels Templers de Lleida han fet una nova maqueta del poblat, que actualitza la que està exposada al museu. I els alumnes de Patronatge i Moda de l'INS Guindàvols de Lleida han realitzat una setantena de vestits ibèrics, tant infantils com d'adults, que complementaran les activitats educatives del museu, tant per a les escoles com per a les famílies i el públic en general. Amb motiu de la mostra retrospectiva sobre el jaciment, també s'ha editat un catàleg (*on line* i en paper), amb una exhaustiva informació sobre la Fortalesa, a més de les fitxes dels objectes que s'exposen. Estarà disponible en català i en anglès.

Text: Comunicació Museu de Lleida / Oficina de Premsa UdL

Més informació

[Galeria fotogràfica](https://www.flickr.com/photos/universitatdelleida/albums/72157668678092166) [<https://www.flickr.com/photos/universitatdelleida/albums/72157668678092166>]

Carregant el reproductor...